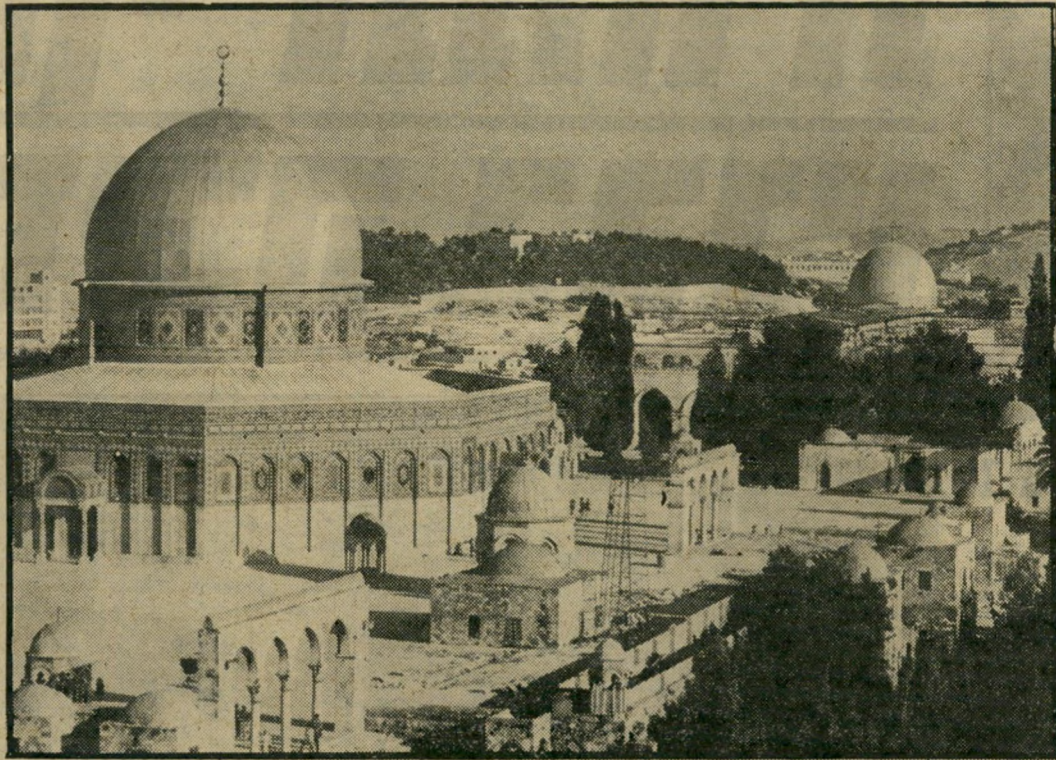

„זוהי סטירת לחי לנשיא אנוור אל־סאדאת. זוהי חבלה במשא־ומתן

לשלום. זהו מעשה המונע השלמה עם העולם הערבי והעולם המוסלמי...”

אזהרה

מיזרח־ירושלים? שיש להגיע לפיתרון שהערבים, ה־מוסלמים והפלסטינים יוכלו לקבלו?
יש פיתרון כזה לנשיא סאדאת, יש פיתרון כזה לממשלת ארצות־הברית, ויש גם לי פיתרון כזה.
כל הפיתרונות האלה דומים: כולנו רוי־צים שירושלים תישאר מאוחדת, שירושלים לעולם המוסלמי, לעם הפלסטיני יהיה מעמד מדיני במזרח־ירושלים.

איך לעשות זאת בדיוק — על כך אפשר להתווכח. ברור שיהיה על זה ויכוח. כאשר ראש־הממשלה חתם על הסכמי קמפ־דייוויד, הוא ידע שיהיה על זה ויכוח.

איוולת באיצטלה

של קדושה

הוויכוח לא נגמר.

לקבל עכשיו הצעת־חוק, אשר שמה קץ לוויכוח הזה, הרי זה כאילו לומר: אין עוד על מה להתווכח. זוהי סטירת־לחי לנשיא אנוור אל־סאדאת. זוהי חבלה במשא־ומתן לשלום. זהו מעשה המונע השלמה עם העולם הערבי ו־העולם המוסלמי, המונע כל אפשרות של הסדר עם העם הפלסטיני. זהו מעשה אי־וולתי. ואיוולת — גם כאשר היא מתעטפת באיצטלה של קדושה ומסירות־נפש — נש־ארת איוולת.

לכן, אדוני היושבראש, אני מציע להסיר את הצעת החוק של חברת־הכנסת גאולה כהן מסדר־היום.

כולו ובעולם המוסלמי כולו מפני שאנחנו עומדים לא על קדושת ירושלים, אלא על קדושת הסטאטוס המדיני הקיים בירושלים? אדוני היושבראש, הדבר אינו מעבר לוויכוח. שר־הביטחון משה דיין הציע, בימים הראשונים אחרי מלחמת־ששת־הימים, להניף דגל ערבי מעל להר־הבית. ואם להאמין למר תוהמי — השר דיין, כשר־החוץ של ממשלת בגין, הציע את אותו הדבר גם בשנת 1977.

הגברת גולדה מאיר עמדה על הדוכן הזה ואמרה — אני עצמי הייתי עדי־שמועה לכך: הכל פתוח למשא־ומתן, גם ירושלים. אתם יכולים למצוא זאת בדברי הכנסת.

מר טדי קולק, אדם שאהבתו לירושלים היא ודאי מעבר לכל ספק, הציע אחרי מלחמת־ששת־הימים הצעות מסוימות להעברת חלק מסויים של ירושלים לריבונות ערבית, אבל אחרי כן חזר בו, כשהסערה הציי־בורית הנוראה שטפה אותו.

יש פיתרון אחר

אדוני היושבראש, האם ירושלים היא כיום באמת עיר מאוחדת?

האם היא עיר מאוחדת, כאשר מתגלים מצבורי־נשק על גג של ישיבה בעיר העתיקה?

האם היא עיר מאוחדת כאשר דרושים מאות שוט־רים וחילים כדי להכריח ערבים לפתוח חנויות, בני־גוד לרצונם?

האם היא עיר מאוחדת כאשר ממשלת לוי אשכול ז״ל, ממשלת גולדה מאיר ז״ל וממשלת מנחם בגין לא העניקו אזרחות אוטומטית לתושבי העיר הזאת? האם כל זה אינו מעיד כאלף עדים שכולנו יודעים כי הסטטוס הזה אינו סופי? שיש לנהל משא־ומתן על

את הדברים הבאים אמר אורי אבנרי, כאשר הציע להסיר מסדר־היום את הצעת־החוק של גאולה כהן:

יש לנו כאן שוב דוגמה לכך שסיעה המייצגת, לפי סיקרי דעת־הקהל, אחוז וחצי של ציבור־הבוחרים הפו־טנציאליים, מרקידה את הממשלה והכנסת כולה רו־קדת על פי החליל שלה.

אנחנו יודעים מה היה התהליך שהביא להצעה זו של שר־הפנים להעביר את ההצעה לוועדה.

על מה הוויכוח?

אדוני היושבראש, אני מניח שכולנו אוהבים את ירושלים. אני מעיד על עצמי שאני אוהב את ירושלים האבה כימעט פיסית. בכמה מהימים הגדולים של חיי עסקתי בהעברת שיירות לירושלים, בימי המצור. השאלה היא: אהבה — איזו זכות היא מקנה.

על מה הוויכוח, כאן ובציבור? השאלה היא: איזה חלק של ירושלים? אין ויכוח שירושלים צריכה להיות בירת־ישראל.

אין ויכוח על כך שירושלים צריכה להיות מאוחדת מבחינה פיסית. איש מאיתנו ואיש בעולם איננו רוצה בחומה חדשה בלב ירושלים.

השאלה היא: האם ייתכן שאי־פעם נשיג שלום לא רק עם ארבעה מיליון פלסטינים, לא רק עם 100 מיליון ערבים, אלא גם עם 800 מיליון מוסלמים על סמך הסטאטוס־קוו הקיים בירושלים.

דין וגולדה הבטיחו

האם אנחנו מוכנים למלחמת־נצח בעולם הערבי

הצעה אל המליאה. אם הוגשו הסתייגויות עליה, נערך עליהן דיון. בתום דיון זה נערכת הצבעה על כל אחד מסעיפי ההצעה.
● מייד לאחר מכן נערכת ההצבעה ב־„קריאה שלישית“, שהיא סופית. מצביעים בעד ונגד, בלי דיון נוסף — (במקרים הנדירים, שבהם מצביע הרוב בעד הסתייגויות בקריאה השנייה, ניתן לדחות את הקריאה השלישית.)

אם היא נדחית על־ידי הרוב, היא מתה בו במקום. אם הרוב מצביע בעדה, היא עוברת לאחת הוועדות.
● אחרי שאושרה על־ידי הוועדה, ב־נוסח מתוקן, היא מגיעה ל„קריאה ראשונה“, שבה מתפתח ויכוח כללי, וכל חברי־הכנסת יכולים לדבר עליה. אם היא מת־קבלת שוב על־ידי הרוב, היא חוזרת ל־וועדה לשם הכנתה הסופית.
● „הקריאה השנייה“ נערכת בשוב ה־

מוצהרת היא לפוצץ את השלום.
קבלה עקרונית
הצעת־חוק „פרטית“ (כלומר: ה־מוגשת על־ידי חבר־כנסת, ולא על־ידי הממשלה) עוברת ארבעה דיונים בכנסת:
● „קריאה טרומית“, שבה מחליטה ה־כנסת אם לקבל עקרונית את ההצעה.

החלוטה להצביע בעד הצעתה ש־גאולה כהן.
הזנבות הקטנים — ש״י ושולמית אלונגי, חששו לעמוד מול „קונסנזוס“ כזה. לכן התקבלו גם הם. יחד עם כל אוסף היונים של המערך.
כך ראתה הכנסת מחזה בלתי־רגיל: כימעט כל הכנסת התאחי־דה מאחורי גאולה כהן, אויבת הסכמי קמפ־דייוויד, שמטרתה ה־